

[वेळ: तीन तास]

[गुण:१००]

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

- प्र. १ I) खालील संकल्पना स्पष्ट करा. (कोणत्याही पाच) (१०)
- व्यक्तिगत वाद
  - अमिळकत उत्पन्न
  - केंद्रीय नियोजन
  - सामाजिक हित
  - विश्वस्त व्यवस्था
  - बहुराष्ट्रीय कंपनी
  - जागतिकीकरण
  - शाश्वत परिस्थितीकी
- II) खालील विधाने चूक की बरोबर हे सकारण सांगा. (कोणतेही पाच) (१०)
- अमेरिका हा शुद्ध भांडवलशाही देश आहे.
  - समाजवाद ही अशी व्यवस्था आहे ज्यामध्ये सामुहिक संपत्तीचा उपयोग सार्वजनिक सेवा पुरविण्या करिता केला जातो.
  - विविध उद्योगांचा विस्तार पूर्ण करण्यासाठी भारतातील सार्वजनिक क्षेत्राने आपल्या क्रियांचे वैविध्यीकरण केले आहे.
  - संमिश्र अर्थव्यवस्थेमध्ये सरकार सार्वजनिक क्षेत्राचे नियमन करित नाही.
  - गांधीजी श्रम प्रतिष्ठेला मानत होते.
  - बहुराष्ट्रीय कंपन्या प्रामुख्याने त्यांच्या भागदाराकांना लाभदायक ठरतात.
  - जागतिकीकरणामुळे आंतरराष्ट्रीय दारिद्र्य कमी होते.
  - मार्क्सच्या मते वर्गांचे ध्वीकरण अपरिहार्य असते.
- प्र. २ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (२०)
- अमेरिकन भांडवलशाहीच्या शक्ती आणि मर्यादांचे टीकात्मक मुल्यमापन करा.
  - पूर्वीच्या सोवियत युनिअन मध्ये मिखाईल गोर्बाचेव यांनी सुधारणा म्हणून सुरु केलेल्या ग्लासनोस्ट आणि पेरीस्ट्रोइका या धोरणांची चर्चा करा.
  - आर्थिकव्यवस्थेचा अभिसरण सिद्धांत स्पष्ट करा.

- प्र. ३ खालीलपैकी कोणत्याही दोन पप्रश्नांची उत्तरे लिहा. (२०)
- अ) भारतातील सार्वजनिक क्षेत्राच्या बदलत्या भूमिकेचे विश्लेषण करा.
ब) आर्थिक व्यवस्थे संबंधी गांधीजींचे विचार यावर चर्चा करा.
क) १९७८ पासून चीनमधील संक्रमण स्पष्ट करा.
- प्र. ४ खालीलपैकी कोणत्याही दोन पप्रश्नांची उत्तरे लिहा. (२०)
- अ) बहुराष्ट्रीय कंपन्या आणि जागतिकीकरण यामधील दुवे याची चर्चा करा.
ब) आर्थिक वृद्धीवरील जागतिकीकरणाचे परिणाम स्पष्ट करा.
क) आर्थिक एकात्मता यावर टीप लिहा.
- प्र. ५ खालीलपैकी कोणत्याही दोन पप्रश्नांची उत्तरे लिहा. (२०)
- अ) भांडवलशाही जागतिकीकरणाची आव्हाने कोणती आहेत?
ब) पर्यावरण आणि शाश्वत विकास या संबंधीतील समस्या स्पष्ट करा.
क) वर्गधृवीकरणाचे संकट यावर टीप लिहा.

*****